

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Sacramentalis

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

II. De causis & effectibus Ordinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42272

unum physicè tangatur; quanquam ex præcepto singula realiter tangenda sint, ut satis colligitur ex sollicitudine qua Episcopi curant, ut omnia ab ordinatis tangantur.

CAPUT II.

De causis, & effectibus Ordinis.

RESOLUTIO I. *Solus Episcopus est Minister ordinarius sacramenti Ordinis. Potest tamen simplex Sacerdos, ex commissione summi Pontificis, minores ordines conferre.*] PRIOR PARS est certa ex fide, ut colligitur, ex Conciliis Florent. in decreto Eug. & Trident. *sess. 23. can. 4. & can. 7.* Illius verò ratio præcipua peti debet à voluntate Christi, qui ita hoc sacramentum instituit, ut noluerit alium esse ministrum ordinarium illius, quam Episcopum. Quòd autem Christus hoc ita ordinaverit, sufficienter colligitur ex variis dictis sanctorum Patrum, alibi relatis, & ex perpetua ac constanti praxi Ecclesiæ, quæ non nisi per Episcopos, ordines conferre solet.

Hujus verò institutionis congruentia ex eo sumitur, quòd cum solus Episcopus sit princeps Reipublicæ Christianæ, ad illum solum spectat dignitates, & ministeria Ecclesiastica distribuere, sicut ad Principem sæcularem officia Politica, ut docet S. Thom. *supplem. quest. 38. artic. 1.* Nec refert quòd simplex Sacerdos possit Eucharistiam conficere, quòd majus est quàm ordines conferre; nam in iis quæ pendent à voluntate alterius, non sequitur quòd qui potest majus, possit & id quòd minus est.

Posterior pars satis ex ipso usu Ecclesiæ comprobatur, nam Cardinales Presbyteri ex consuetudine minores ordines conferunt. Abbates verò ex juris privilegio, eadem facultate gaudēt. *Est autem difficultas, an Summus Pontifex possit dare facultatem simplici Sacerdoti, conferendi majores ordines.*

Qua in re illud *in primis est certum*, Episcopum non posse validè consecrari, ex quacunque Pontificis cōmissione, à simplici Sacerdote, cū ex jure divino, Episcopus sit major Presbytero, major autem à minori benedici non possit.

Secundò certum est, non posse Sacerdotem ex Pontificis dispensatione, validè consecrari à non Episcopo. Si enim talis potestas resideret in Ecclesia, ea certè aliquando in tam longa temporum serie, vel ex nimia Episcoporum distantia aut inopia, usurpata fuisset: sicut videmus potestatem administrandi sacramentum Confirmationis, simplici Sacerdoti non semel à Sede Apostolica demandatam fuisse. At ex nullo exemplo, vel autoritate constat, datam esse interdum simplici Sacerdoti potestatem consecrandi Presbyteros; ergo hoc maximum iudicium est, talem potestatem in Ecclesia non residere.

Tertiò satis certum videtur, ex commissione Supremi Pontificis, posse Sacerdotem non Episcopum, Diaconatum, & Subdiaconatum conferre, propter privilegium aliquod ab Innocent. VIII. anno 1489. collatum Abbati Cisterciensi, & aliis quatuor primis Abbatibus ejusdem Ordinis ut posset prior omnes Ordinis sui Monachos, reliqui vero tantum sibi subditos ad dictos ordines promovere. Cujus privilegii tenorem refert Rodericus tomo 1. bullarum Apostolicarum, ubi de Bullis ab Innocent. VIII. editis in favorem Regularium.

Sunt qui dicunt hoc privilegium non emanasse à summo Pontifice, quia non constat prædictos Abbates eo unquam usos fuisse. Verùm oppositum colligitur ex eodem Roderico *quæst. regul. tom. 1. quæst. 18. art. 3.* ubi testatur, se accepisse à Patribus Ordinis Cisterciensis, Abbates præfati Monasterii, aliosque supra memoratos, prædicto privilegio usos esse. Quod evidens signum est, hoc privilegium ipsis verè aliquando concessum fuisse.

RESOLUTIO II. *Ad valorem ordinationis necesse est, ut qui ordines suscipit sit vir, usque baptizatus.]*
 PRIOR PARS præcipuè colligitur ex voluntate Christi, quidum in cœna Apollolis dedit potestatem consecrandi; item quando post resurrectionem insufflavit in eos, & dixit, Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, &c. nullam mulierem ordinavit, nequidem suam matrem sanctissimam, quæ foeminarum omnium erat dignissima, sed solos viros; quod certo argumento est, sexum foemineum, ex jure divino, esse ordinationis incapacem.

Congruentia verò hujus institutionis multiplex assignari potest. Imprimis enim per ordinationem confertur gradus aliquis præminentiae supra alios. Deinde ordines tum ad alia pleraque officia, tum ad docendum sunt instituti. Rursus qui ordinem aliquem, etiam infimum, suscipit, idoneus sit ut possit esse Episcopus, ac proinde Ecclesiae sponsus, Christum representans. Denique cum tonsura sit Clericorum insigne, qui ordinibus iniciatur, debet tonderi.

Ex hoc autem quadruplici capite manifestum fit, sexum foemineum non esse idoneum ad ordines suscipiendos, tum quia foeminae ex lege naturali, de qua *Genes. 3.* subditæ sunt viris, tum quia Paulus *1. Timoth. 2.* Mulier (inquit) in silentio discat cum omni subjectione, docere autem mulieri non permitto: tum quia foemina congruè dici non potest sponsus Ecclesiae, qui vices Christi gerat, illumque representet; tum denique quia ex Apostolo *1. Corinth. 11.* turpe est mulieri tonderi, aut decalvari.

Nota per Presbyteras, de quibus in Cœciliis interdum agitur, intelligi viduas seniores, quæ aliis ratione ætatis præerant, vel foeminas quarum mariti, ex earum consensu, ad Sacerdotium evecti erant, quæque castitatem servare tenebantur. Similiter nomine Diaconissæ intelligi solet foemina, quæ deputabatur

ad aliquod ministerium, quodammodo sacrum, in Ecclesia exercendum, nimirum ut Sacerdori mulieres baptizanti inserviret, ne opus esset ut viri earum corpora tangerent; ut fores per quas fœminæ in Ecclesia ingrediebantur custodiret, &c. Non raro tamen Diaconissa accipitur pro fœmina, cujus vir ad Diaconatum promotus erat, quæque non poterat, eo vivente, alteri conjugio copulari.

Posterior pars constat, tum ex cap. Si quis, de Presbytero non baptizato, tum quia ut non semel diximus, Baptismus est janua & fundamentum omnium sacramentorum: quare sicut domus constitui non potest, ubi non est fundamentum; ita nec ordo, aut quodvis aliud sacramentum validè suscipi, ab eo qui non est baptizatus. Et ea ratio est, cur vulgò authores dicant; characterem Ordinis supponere characterem Baptifini.

RESOLUTIO III. *Infantes validè possunt ordinari ante usum rationis, in adultis tamen requiritur consensus ad valorem ordinationis.*] **PRIOR PARS** non obscurè insinuatur *dist. 77. can. in veteri lege, & cap. unico, de clerico per saltum promotio. Probatur autem à simili: nam infantes, ante rationis usum, sunt capaces Baptismi, & Confirmationis, cur non & Ordinis? cùm hæc tria sacramenta id habeant commune, ut characterem imprimant.*

Dices esse discrimen, quia votum continentiae est ordinibus annexum, non aliis sacramentis; non potest autem aliquis voto obligari, nisi consentiat. Verum hic non colligitur, quod infans ante usum rationis, non recipiat characterem Ordinis; sed tantum quòd sic ordinatus, non teneretur castitatem servare, quando ad ætatem adultam pervenerit.

Nota, ad primam tonsuram, & ordines minores expectandum esse ex congruentia, & honestate usum rationis, ad majores verò etiam ex præcepto ita ut si quis Episcopus infantem, nondum ratione urentem,

utentem, Subdiaconatu, aut Presbyteratu initiet, peccet mortaliter, contra præceptum Ecclesiæ. Cæterum in Concilio Trid. *sess. 13. cap. 12. de reformat.* statuitur, ut nullus in posterum ad Subdiaconatum ante 22. ad Diaconatum ante 23. ad Presbyteratum ante 25. Ætatis suæ annum promoveatur; quæ verba de anno incepto intelligenda sunt, ut constat ex declarationibus, & remissionibus illius capituli, & ex praxi Ecclesiæ, ex qua etiam habemus, ad primam tonsuram sufficere ætatem septem annorum: imò ordines minores post septennium posse conferri, excepto Acolitatu qui non nisi anno duodecimo expleto, administrari debet. Denique ad Episcopatum requiritur, ex jure communi, ætas 30. Annorum completa.

Posterior pars sufficienter probata manet ex dictis de sacramentis in genere, ubi ostendimus, ad valorem sacramenti necessariam esse intentionem suscipientis, si adultus sit. Unde sequitur irritam esse ordinationem, quando quis absolute invitus ordinatur. Quamvis secus dicendum sit, si quis metu aliquo ad suscipiendos ordines compellatur, ita ut absolute ordinari velit, & sit tantum invitus secundum quid.

Quæres, an ille qui gravi metu injustè compellitur ad susceptionem ordinum, teneatur castitatem servare. *Respondeo negativè*, quia cum votum illud sit per injuriam extortum, verisimile est illud à Deo non acceptari: at sine Dei acceptatione, votum non est ratum, neque vim obligandi habet.

RESOLUTIO IV. *Sacramentum Ordinis confert gratiam, & characterem.*] ITA sumitur ex Concilio Trident. *sess. 23. can. 4.* eaque ratione probatur, quia sicut per Baptismum datur potestas suscipiendi alia sacramenta, ita per ordinationem confertur facultas ea administrandi. Sicut ergo æquum est, ut per baptismum detur gratia, ad ritè & sanctè suscipienda alia sacramenta; ita congruum videtur, ut per ordina-

ordinationem tribuatur gratia necessaria ad ea dignè administranda. Tanta enim est dignitas & præstantia sacramentorum, ut ea tam à suscipientibus, quàm à conferentibus dignè & sanctè tractari debeant.

Rursus, sicut in Baptismo homo consecratur familiæ Christi, & ea consecratione in perpetuum duratura, recipit characterem indelebilem; ita in ordinatione consecratur, ministerio sacro exercendo in familia seu Ecclesia Christi, & semel recipit potestatem seu characterem spirituales, & indelebilem ad tale munus ritè, & ex officio obeundum.

Quo loco nonnulla sètu digna observanda sunt. Primò per omnes ordines tam minores, quàm majores utrumque effectum produci: cum enim omnes sint sacramenta; ex communiori, & probabiliore sententia, & per omnes conferatur potestas administrandi officia Ecclesiastica, qua Clericus tanquam signo quodam spirituali, eoque indelebili à laicis distinguitur, quæque nunquam iteratur hinc fit ut per omnes ordinationes producat gratia, & character.

Secundò nota, eodem instanti simul infundi gratiam, & characterem in ordinatione, nimirum quando sacramentum applicatione materiæ, & formæ essentialis perficitur. Hoc autem intelligendum est, quando non intervenit impedimentum aliquod gratiæ: si enim ordinatus obicem illi apponat characterem solum recipiet, ut alias in simili de Baptismo diximus. An autem recedente peccati fictione, præterita ordinatio suum effectum sortiatur, in dubium verti potest pro cuius enodatione.

Observandum tertio, probabiliorem nobis videri eorum sententiam qui censent, ordinem fictè susceptum, ablata postea fictione per legitimam dispositionem, quoad effectum gratiæ reviviscere. Cujus rei ea est ratio, quia per ordinationem homo constituitur in gradu aliquo, in quo eget specialibus gratiæ

tiæ auxiliis, ad officium suum ritè exequendum, quæ per ipsam ordinationem tradi solent. At si ille qui ordinatus sine debita dispositione, talibus auxiliis privatur ablato postea peccati obice, non reciperet ejusmodi gratiam, sequeretur illum nunquam posse ritè, & dignè fungi officio, ad quod vi status suscepti est destinatus, quod paulò durum videtur. Quòd autem id sequatur inde patet, quia ordinatio semel validè suscepta, iterari non potest.

Sed adversus id, quod ante statuimus, per ordinationem conferri characterem indelebilem, erit qui objiciat, Clericos interdum ob patrata enormia quedam crimina, degradari; ejusmodi autem degradatio nihil aliud esse videtur, quàm è gradu Clericali dejectio, seu ordinis ablatio.

Respondeo degradationem esse pœnam Ecclesiasticam, qua Clerici privantur functionibus omnibus Ecclesiasticis, & privilegio Clericali, non autem characterem per ordinationem collato: cujus signum est, quia ordinatio facta ab Episcopo degradato valida censetur; item consecratio Eucharistiæ facta à Sacerdote degradato.

RESOLUTIO V. *Sacris ordinibus initiati, tenentur castitatem servare.*] HOC probatum fuit alias à nobis in tractatu de sacramentis 2. p. disp. 8. sect. 4. variis auctoritatibus summorum Pontificum Conciliorum, & sanctorum Patrum quæ ibi videri possunt. *Congruentia* verò ex eo sumitur, quòd cum in altari offeratur sacrificium purissimum, rationi valde consentaneum est, ut qui ad tale munus deputantur, maximam tam corporis, quam animæ puritatem sectentur. Debent etiam ordinibus sacris initiati, orationi frequenter incumbere, quod minimè præstare possent, si operibus conjugalibus vacarent; cum illa animus à divinis rebus abducant, & terrenis immergant.

Notar. Quando Pontifices, vel Concilia prohibent, ne Sacerdotes alique ministri Ecclesiæ uso-

res suas dimittant, sensum esse, non licere Ecclesiasticis uxores, quas ante susceptionem ordinum duxerunt, à se ita abjicere, ut victum & vestitum iis denegent.

Nota 2. Prædictam resolutionem intelligendam esse de Sacerdotio, Diaconatu, & Subdiaconatu; nam quòd spectat ad ordines, qui minores vulgò appellantur, legem continentia non esse iis annexam, satis constat ex *dist. 32.* & ex praxi Ecclesiæ. Neque obest quòd in Concilio Nicæno *1. can. 3.* prohibetur, ne quis ex iis qui in clero sunt constituti, cum mulieribus habitet: per illa enim verba non intelliguntur omnes clerici, sed ii tantum qui in clero sunt constituti, cum obligatione servandi castitatem, quales sunt Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi, qui propter vorum continentia, eorum ordinationibus annexum, dicuntur in sacris constituti.

CAPUT III.

De sponsalibus ad Matrimonium requisitis.

RESOLUTIO I. *Ad valorem sponsalium requiritur promissio exterius facta.* HIC enim sumimus sponsalia, pro futurarum nuptiarum promissione: quòd autem talis promissio exterius fieri debeat, ea ratione ostenditur, quia si esset interna, non modo non sufficeret ad sponsalia, verum nequidem ullam obligationem induceret. In eo enim distinguitur promissio homini facta, ab ea quæ fit Deo, quòd hæc etsi interna obligat, quia Deus qui intuetur cor, eam acceptat. Illa verò non obligat, nisi ab homine acceptetur, ac proinde nisi signo aliquo exterius manifestetur. Sufficit autem sive hoc fiat verbis, sive scripto, sive alio quocumque modo qui ipsis contrahentibus mutuam consensum sufficienter exprimat. Imò interdum taciturnitas est signum sufficiens consensus, ut si parentes, aut tutores Titii pro eo præsentè contrahant sponsalia, & ille sileat; tenetur enim consentire